

Bölüm 17

Enflasyon

Kaynak:

BOCUTOĞLU Ersan, BERBER Metin, Genel İktisada Giriş, 2013, 3. Baskı
Ekin Basın Yayın Dağıtım

1. Enflasyonun Tanımı

Fiyat artışının enflasyon sayılması için gerekenler

- Bir ekonomideki genelde malların fiyatlarındaki artış yaşaması
- Bir süre devam etmesi (Ör: 3 ay)
- Arz ve talep dengesinin kurulamamasından kaynaklanması

2. Enflasyonun Türleri

Talep şoku

- Talep sağa ötelenir

Arz şoku

- Arz sola ötelenir

Karma yapılar

- Arz talebe yetişemez
- İkisi farklı yönde hareket eder

3. Enflasyonun Etkileri

Gelir dağılımına etkisi

- Gelir dağılımı bozulur
- Sabit gelire sahip kesimler fakirleşir

Tasarruf ve yatırımlara etkisi

- Tasarruflar azalır
- Yatırım kaynağı azalır

Ödemeler dengesi ve kaynak dağılımına etkisi

- İthalat artar
- İhracat azalır
- Devalüasyon gerçekleşir
- Kaynaklar rekabetten uzak üretime yönelir
- Üretilen katma değer düşer

Borçlu ve alacaklıya etkisi

- Borç verenler dezavantajlı durumdadır

4. Enflasyon Oranının Hesaplanması

TÜFE

$$\text{Enflasyon Oranı} = \frac{\text{Cari TÜFE} - \text{Önceki TÜFE}}{\text{Önceki TÜFE}} \times 100$$

5. Enflasyonla Mücadele

Arzı arttırmaya yönelik politikalar

- İthalat arttırılır
- Kısa vadeli yatırımlar teşvik edilir
- İflas etmekte olan şirketler kurtarılır
- Verimlilik arttırılır

Talebi azaltmaya yönelik politikalar

- Mevduat faiz oranları yükseltilir
- Reeskont oranının yükseltilmesi
- Kanuni karşılık oranının yükseltilmesi
- Açık piyasa işlemleri yoluyla para arzının kısılması
- Diğer para ve kredi kontrol araçları
 - Taksitli satışlar
 - Bankalara kredi sınırı (plafonu) uygulamaları
 - Seçici (sektörel) kredi kontrolü
- Denk veya fazla bütçe
- Uzun vadeli yatırımların kısılması
- Para basımının kısıtlanması